Η σφραγίδα τού Χριστού (Σεβ. Μητρ. Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 24 Μαΐου, 2022

Ὁ Χριστός εἶναι ἡ βάση τῆς πίστεώς μας καί τό κέντρο τῆς ζωῆς μας. Διά τοῦ Χριστοῦ ἔχουμε κοινωνία μέ τόν Τριαδικό Θεό. Μέ τό Βάπτισμα γινόμαστε μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καί μέ τήν θεία Κοινωνία κοινωνοῦμε τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἕνωσή μας μέ τόν Χριστό γίνεται μέ τό Ἅγιον Πνεῦμα, καί διά τοῦ Χριστοῦ ἐρχόμαστε στόν Πατέρα.

Ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ μέ τήν ἐνανθρώπησή Του προσέλαβε τήν ἀνθρώπινη φύση καί τήν θέωσε «ἅμα τῇ προσλήψει», καί μέ τήν Σταύρωση καί τήν Ἀνάστασή Του νίκησε τόν διάβολο, τήν ἁμαρτία καί τόν θάνατο καί προσφέρεται σέ μᾶς, ὥστε καί ἐμεῖς διά τοῦ Χριστοῦ νά νικήσουμε στήν ζωή μας τόν διάβολο, τήν ἁμαρτία καί τόν θάνατο.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος γράφει: «Καί πᾶν πνεῦμα ὅ μή ὁμολογεῖ τόν Ἰησοῦν Χριστόν ἐν σαρκί ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι· καί τοῦτό ἐστι τό τοῦ ἀντιχρίστου ὅ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καί νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστίν ἤδη. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καί νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστίν ὁ ἐν ὑμῖν ἤ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ» (Α΄ Ἰω. δ΄, 3-4).

Ὁ Χριστός ἔχει δύναμη ἀσυγκρίτως ὑπέρτερη τοῦ ἀντιχρίστου, καί ὅσοι ἑνώνονται μέ τόν Χριστό νικοῦν τόν ἀντίχριστο καί κάθε ἄλλη δύναμη, ἀκόμη καί τόν θάνατο. Ἄλλωστε, τό βαθύτερο νόημα τῆς Ἱερᾶς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου εἶναι ἡ νίκη καί ὁ θρίαμβος τοῦ Ἀρνίου (Χριστοῦ) ἔναντι τοῦ ἀντιχρίστου.

Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης γράφει στήν Ἐπιστολή Του: «Ὁ ποιῶν τήν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ᾽ ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει.**εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱός τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τά ἔργα τοῦ διαβόλου**. Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καί οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. ἐν τούτῳ φανερά ἐστι τά τέκνα τοῦ Θεοῦ καί τά τέκνα τοῦ διαβόλου» (Ἰω. γ΄, 8-9).

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφει: «Ζῶ δέ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δέ ἐν ἐμοί Χριστός» (Γαλ. β΄, 20) καί γι᾽ αὐτό «πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι με Χριστῷ» (Φιλ. δ΄, 13).

Αὐτό εἶναι τό θεμέλιο τῆς πίστεως καί τῆς ζωῆς μας. Ὅποιος πιστεύει ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔχει μεγαλύτερη δύναμη ἀπό τόν Χριστό, δέν ἔχει καταλάβει τήν δύναμη τῆς Ἐκκλησίας ὡς Σώματος τοῦ Χριστοῦ, οὔτε ἔχει αἰσθανθῆ τήν ἕνωσή Του μέ τόν Χριστό. Ὁ ἅγιος Πορφύριος ἔλεγε:

«Πολλοί ἄνθρωποι, καί μάλιστα Χριστιανοί, δέν δέχονται καθόλου τήν ὕπαρξη τοῦ δαίμονα. Τό δαιμόνιο, ὅμως, δέν μπορεῖς νά τό ἀρνηθεῖς. Πιστεύω ὅτι ὑπάρχει διάβολος καί λέω μάλιστα ὅτι, ἄν βγάλουμε ἀπ' τό Εὐαγγέλιο τήν πίστη στήν ὕπαρξη τοῦ διαβόλου, τί γίνεται; Πάει τό Εὐαγγέλιο... Δέν μποροῦμε νά ἀγνοήσουμε τήν ὕπαρξη τοῦ διαβόλου, τοῦ ὁποίου τά ἔργα ἦλθε νά καταργήσει ὁ Χριστός.

Ἐγώ ὅμως σᾶς λέω, ἀντί νά ἀσχολεῖσθε μέ τόν διάβολο καί τίς πονηρίες του, ἀντί νά ἀσχολεῖσθε μέ τά πάθη, νά στραφεῖτε στήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ... Ὅταν ντυθοῦμε τήν πανοπλία τοῦ Θεοῦ, τά πάντα θά κατορθώσουμε• καί μάλιστα πολύ εὔκολα. Εἶναι εὔκολα ὅλα ὅταν μποῦμε στήν θεία Χάρι. Τότε εἴμαστε πιό ἐλεύθεροι, πιό δυνατοί. Μᾶς προστατεύει ἡ θεία Χάρις. Ἄν ἀγωνισθοῦμε, ἐρωτευθοῦμε τόν Χριστό, τότε ἀποκτοῦμε τήν θεία Χάρι. Ὁπλισμένοι μέ τήν θεία Χάρι, δέν διατρέχουμε κίνδυνο κι ὁ διάβολος μᾶς βλέπει καί φεύγει».

Ἑπομένως, **πρέπει νά σφραγισθοῦμε μέ τήν δύναμη τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ**. Σέ αὐτό ἀναφέρεται τό ἑπόμενο κείμενο:

Ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος γιά τήν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ

Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου

Γίνεται συχνά λόγος γιά τό σφράγισμα τοῦ Ἀντιχρίστου, ἀλλά δέν γίνεται σχεδόν καθόλου λόγος γιά τό σφράγισμα τοῦ Ἀρνίου τῆς Ἀποκαλύψεως.

Στήν Ἀποκάλυψη γράφεται: «Καὶ εἶδον, καί ἰδού τό ἀρνίον ἑστηκός ἐπί τό ὄρος Σιών, καί μετ᾽ αὐτοῦ ἑκατόν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τό ὄνομα αὐτοῦ καί τό ὄνομα τοῦ πατρός αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν» (Ἀπ. ιδ΄, 1).

Κατά τούς ἑρμηνευτές, Ἀνδρέα Καισαρείας καί Ἀρέθα Καισαρείας τό Ἀρνίον εἶναι ὁ Χριστός, τό ὄρος Σιών εἶναι ἡ Νέα Σιών «ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ ζῶντος», δηλαδή ἡ Ἐκκλησία, οἱ ἑκατόν σαράντα τέσσερες χιλιάδες εἶναι ὁ τέλειος ἀριθμός, καί εἶναι οἱ Χριστιανοί τῆς Καινῆς Διαθήκης πού εἶναι παρθένοι «κατά τε τόν ἔσω, κατά τε τόν

ἔξω ἄνθρωπο, εἶναι ἐσφραγισμένα τά μέτωπά τους «τῷ φωτί τοῦ θείου προσώπου», καί ἐπειδή εἶναι ἐσφραγισμένοι μέ τό ὄνομα τοῦ Ἀρνίου καί τοῦ Πατρός Του «τοῖς ὀλοθρευταῖς ἄγγελοι αἰδέσιμοι φαίνονται» καί «τοῖς ὀλεθρίοις δαίμοσι φοβεροί γίνονται».

Ἑπομένως, ἔχει μεγάλη σημασία νά σφραγισθοῦμε ἀπό τόν Χριστό, καί αὐτό συνδέεται μέ τό νά ἀνήκη κανείς στόν Χριστό, νά εἶναι γραμμένος στό βιβλίο τῆς ζωῆς. Ὅταν δέ θά ἐμφανισθῆ τό θηρίο πού θά ἀνεβαίνη ἀπό τήν θάλασσα «προσκυνήσουσιν αὐτόν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπί τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τό ὄνομα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπό καταβολῆς κόσμου» (Ἀπ. ιγ΄, 8).

Στό παρόν ἄρθρο θά ἐπιδιώξω νά ἀναλύσω τό τί εἶναι ἡ σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ κατά τήν διδασκαλία τοῦ ἁγίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου, διότι ὅποιος ἔχει τήν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ θά ἀνήκη σέ Αὐτόν καί δέν θά ἔχη ἐξουσία πάνω του ὁ ἀντίχριστος καί ὁ διάβολος.

Ὁ ἅγιος Συμεών εἶναι ἕνας θαυμαστός διδάσκαλος καί τό ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἔχει προσδώσει τήν ἐπωνυμία τοῦ Θεολόγου εἶναι γεγονός πού δείχνει τήν μεγάλη του ἀξία. Τό ὅτι ὁ ἅγιος Συμεών ἀναφέρεται στήν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ καί ἀναλύει τί στήν πραγματικότητα εἶναι ἡ σφράγιση τοῦ Χριστοῦ καί ποιά εἶναι τά γνωρίσματα ὅτι ἔχουμε σφραγισθῆ, εἶναι ἐχέγγυο γνησιότητος.

1. Ἡ ἀποφυγή τοῦ φόβου τοῦ θανάτου καί τοῦ διαβόλου

Σέ μιά Κατήχησή του, ἀναφερόμενος μεταξύ τῶν ἄλλων στήν προσπάθεια νά συναντήσουμε τόν Χριστό καί νά ἑνωθοῦμε μαζί Του, ὑπογραμμίζει καί τό πῶς μποροῦμε νά ξεφύγουμε τόν φόβο τοῦ θανάτου, ἀλλά καί πῶς μποροῦμε νά ἀντιμετωπίσουμε τήν ἐνέργεια καί τήν δύναμη τοῦ νοητοῦ λύκου, δηλαδή τοῦ διαβόλου. Αὐτό μπορεῖ νά γίνη μόνον ἄν σφραγισθοῦμε μέ τήν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ.

Ἐρωτᾶ ὁ ἅγιος: «Τί δειλοί ἐσμέν καί τήν ἐκ τοῦ σώματος δειλαινόμεθα ἔξοδον; ... Μή γάρ θάνατος ἐξουσιάζει τῶν ἐσφραγισμένων ψυχῶν τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου Πνεύματος καί τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ;». Μέ ἄλλα λόγια ἐκεῖνος πού σφραγίζεται μέ τήν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί μέ τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ δέν φοβᾶται τόν θάνατο, δέν ἔχει καμμιά ἐξουσία ὁ θάνατος πάνω του, καί ἑπομένως αὐτός ὑπερβαίνει τόν θάνατο.

Ἀλλά ὅσοι εἶναι ἐσφραγισμένοι μέ τήν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ ξεφεύγουν ἀπό τήν ἐξουσία καί τήν κυριαρχία καί τοῦ διαβόλου. Ὁ νοητός λύκος δέν μπορεῖ νά ἔχη καμμία ἐξουσία ἐπάνω στούς ἐσφραγισμένους ἀπό τόν Χριστό. «Μή ἀντιβλέψαι

τολμᾷ ὁ νοητός λύκος τῇ τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ σφραγῖδι, ᾗ σφραγίζει τά ἴδια πρόβατα»; Ὁ Ποιμήν ὁ καλός σφραγίζει τά δικά του πρόβατα καί αὐτό σημαίνει ὅτι εἶναι ἀπρόσβλητα ἀπό τόν διάβολο, πού δέν ἔχει καμμία ἐξουσία ἐπάνω τους.

2. Ἡ ἀναζήτηση τῆς σφραγίσεως τοῦ Χριστοῦ

Ἀλλά τί εἶναι αὐτή ἡ σφράγιση ὑπό τοῦ Χριστοῦ; Τί ἐννοεῖ ὁ ἅγιος Συμεών μέ τόν ὅρο σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ; Γράφει: «Καταμάθετε, ἀδελφοί, τῆς σφραγῖδος Χριστοῦ τό ἀληθές ἐκτύπωμα... Μία σφραγίς ἀληθῶς ἡ ἔλλαμψις ὑπάρχει τοῦ Πνεύματος, εἰ καί πολλαί τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς αἱ ἰδέαι καί πολλά τῶν ἀρετῶν αὐτῆς τά γνωρίσματα».

Αὐτό τό χωρίο εἶναι σημαντικότατο γιατί δείχνει ὅτι ἡ σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπό τήν ἐνέργεια τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Μέ αὐτήν τήν ἐνέργεια ὁ Θεός σφραγίζει τούς δικούς Του καί σ᾽ αὐτούς, ἑπομένως, δέν ἔχει καμμία ἐξουσία ὁ διάβολος. Γι᾽ αὐτό ἡ σφράγιση τοῦ ἀνθρώπου ὑπό τοῦ Χριστοῦ στήν πραγματικότητα εἶναι ἡ ἔλευση τῆς θείας Χάριτος μέσα στήν καρδιά του, ὁπότε ὁ ἄνθρωπος καθίσταται ναός τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ἔχοντας αὐτά ὑπ᾽ ὄψη του ὁ ἅγιος Συμεών προτρέπει τούς μοναχούς καί τούς Χριστιανούς: «Ὅσοι τοίνυν ἀσφράγιστοι, δράμετε· ὅσοι ἀσημείωτοι, σπεύσατε τῷ σημείῳ σημειωθῆναι τοῦ Πνεύματος». Δηλαδή, ὅσοι Χριστιανοί, Κληρικοί καί μοναχοί, γιατί σέ αὐτούς ὁμιλεῖ, δέν ἔχουν σφραγισθῆ ἀπό τό Ἅγιον Πνεῦμα καί εἶναι «ἀσημείωτοι», ἀσφράγιστοι, θά πρέπει νά σπεύσουν νά σφραγισθοῦν ἀπό τό Ἅγιον Πνεῦμα.

Ὑπάρχουν ὅμως καί μερικά χαρακτηριστικά σημεῖα πού δείχνουν ποιός εἶναι ἀσφράγιστος. Ἀσφράγιστος εἶναι «ὁ δειλαινόμενος θάνατον». Καί ἀσημείωτος εἶναι «ὁ μή ἀκριβῶς τό εἶδος τῆς σφραγῖδος γινώσκων», αὐτός πού δέν γνωρίζει τό εἶδος τῆς σφραγίσεως.

Ἀλλά ἡ ἀναζήτηση τῆς σφραγίσεως ὑπό τοῦ Χριστοῦ εἶναι συγκεκριμένη. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὑπάρχουν εἰδικοί τρόποι διά τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος σφραγίζεται καί γίνεται πρόβατο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ πρῶτος τρόπος εἶναι τό ἅγιον Βάπτισμα. Διά τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος ἐνδυόμαστε τόν Χριστό. Μέ τό ἅγιον Βάπτισμα καί τό ἅγιον Χρῖσμα γινόμαστε μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, καί μέ τό ἅγιον Χρῖσμα λαμβάνουμε τό Ἅγιον Πνεῦμα, γι᾽ αὐτό ὁ Ἱερεύς λέγει: «Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου». Ἀλλά ἐπειδή μέ τίς πράξεις μας, πού διαπράξαμε ὕστερα ἀπό τό ἅγιο Βάπτισμα πού δεχθήκαμε σέ βρεφική ἡλικία, ἀρνηθήκαμε τόν Χριστό, γι᾽ αὐτό χρειάζεται μετάνοια. «Διά τοῦτο οὖν πάλιν ἑαυτούς διά τῆς σωτηρίου μετανοίας ἀνακαλεσώμεθα, πάντα ποθοῦντες καί πράττοντες ὅσα Χριστῷ ὑπάρχει εὐάρεστα, ἵνα καί παρ᾽ αὐτοῦ σφραγισθέντες τοῦ

λοιποῦ ἄφοβοι βιωσώμεθα».

Μέ τό ἅγιον Βάπτισμα, μαζί μέ τό βάπτισμα τῆς μετανοίας πού ἀκολουθεῖ, σφραγιζόμαστε ἀπό τόν Χριστό καί λαμβάνουμε τήν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στήν καρδιά μας. Ἔτσι, λοιπόν, μυστήρια καί ἄσκηση εἶναι ἀπαραίτητα γιά νά ἀποδειχθοῦμε γνήσιοι δοῦλοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μέ αὐτόν τόν τρόπο θά λάβουμε τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ «καί ἄξιοι γενέσθαι ἀξιωθῶμεν τῆς γνώσεως τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ». Ὅταν ὅμως μιλᾶ ὁ ἅγιος γιά τήν γνώση τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ δέν ἐννοεῖ τήν γνώση διά τοῦ λόγου καί τῆς ἀκοῆς, «ἀλλά τῆς ἔργῳ καί πράξει θεωρουμένης».

3. Οἱ Μακαρισμοί τοῦ Χριστοῦ

Ποιά ὅμως εἶναι ἡ γνώση τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ ἐν ἔργῳ καί πράξει, πού στήν πραγματικότητα εἶναι δεῖγμα ὅτι ἔχουμε σφραγισθῆ ἀπό τόν Χριστό καί ἔχουμε τήν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος δέν εἶναι στοχαστής θεολόγος, ἀλλά ἐμπειρικός. Γνωρίζει ἐκ πείρας τήν κατάσταση αὐτή καί γι᾽ αὐτό τήν περιγράφει ἀσφαλῶς καί ἀπταίστως.

Ἡ ἔλλαμψη τοῦ Παναγίου Πνεύματος μέσα στήν καρδιά τοῦ Χριστιανοῦ φανερώνεται μέ τήν βίωση τῶν μακαρισμῶν τοῦ Χριστοῦ. Γι᾽ αὐτό στήν συνέχεια τῆς Κατηχήσεώς του ὁ ἅγιος Συμεών ἀναλύει τούς Μακαρισμούς τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά κυρίως περιγράφει τό πῶς ὁ ἄνθρωπος διά τῶν Μακαρισμῶν δέχεται τήν σφραγίδα τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ὁ πρῶτος Μακαρισμός εἶναι ὁ Μακαρισμός τῆς πτωχείας: «Μακάριοι οἱ πτωχοί τῷ πνεύματι ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ε΄, 3). Οἱ ἅγιοι Πατέρες ὅταν ἑρμηνεύουν τήν πτωχεία τοῦ πνεύματος, ἐννοοῦν κυρίως τήν ταπείνωση καί τήν αἴσθηση τῆς ἁμαρτωλῆς καταστάσεώς μας. Ὅποιος γνωρίζει τήν κατάστασή του, ὅποιος διακρίνεται γιά τήν αὐτογνωσία, καί κυρίως γιά τήν αὐτομεμψία, δείχνει ὅτι ἐμπνέεται ἀπό τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ καί γι᾽ αὐτό μέσα του μπορεῖ νά πληροφορηθῆ τήν ὕπαρξη τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός «βεβαίαν ἐν αἰσθήσει ψυχῆς τήν κτῆσιν ἔχειν αὐτῆς».

Ἀπόδειξη τῆς ὑπάρξεως μέσα του τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν εἶναι ὅτι δέν ἐπιθυμεῖ τῶν ὁρωμένων καί φθειρομένων, δηλαδή ὅλων τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου, τοῦ πλούτου, τῆς δόξης, τῆς τρυφῆς καί τῆς βιωτικῆς καί σωματικῆς ἀπολαύσεως. Καί ὄχι μόνον δέν ἐπιθυμεῖ αὐτά, ἀλλά «πρός ταῦτα ἀηδῶς διακεῖσθαι κατά ψυχήν καί προαίρεσιν», ὅπως ἀκριβῶς ἀηδία αἰσθάνονται οἱ ἐν ἐξουσίᾳ καί βασιλικῇ τιμῇ ζῶντες «πρός τούς ἐπί σκηνῆς πορνικῆς διατρίβοντας». Πάντως, ἄν κάποιος ἑλκύεται ἀπό ἕνα ἀπό ὅσα προαναφέρθησαν, σημαίνει ὅτι «τήν βασιλείαν ἐκείνην τῶν οὐρανῶν οὔτε εἶδεν οὔτε ὠσφράνθη οὔτε ἐγεύσατο αὐτῆς τῆς θυμηδίας τε καί

γλυκύτητος».

Ὁ δεύτερος Μακαρισμός εἶναι, «Μακάριοι οἱ πενθοῦντες ὅτι αὐτοί παρακληθήσονται» (Ματθ. ε΄, 4). Πένθος ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δέν ἔχει καμμία προσπάθεια γιά τά παρόντα τοῦ βίου, δηλαδή δέν ἐκδηλώνει καμμία ἐπιθυμία γιά νά ἀποκτήση τά ἐγκόσμια, καί μάλιστα ἐκεῖνος πού δέν ἔχει λογισμό συνδυαζόμενο μέ αὐτά. Δέν εἶναι δυνατόν ὁ ἄνθρωπος νά ἐνδιαφέρεται γιά τήν ἀπόκτηση τῆς ἀνθρώπινης δόξης, τοῦ πλούτου καί τῆς ἡδονῆς καί νά ἔχη συγχρόνως πένθος στήν καρδιά του. Ὅποιος ἀγωνίζεται νά ζήση σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, αὐτός κατά φυσικό τρόπο ἀποκτᾶ τό πένθος στήν καρδιά του.

Αὐτό σημαίνει ὅτι, ὅταν προσπαθῆ νά τηρήση στό ἔπακρο τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί νά φθάση στήν καθαρότητα καί τήν ἄμωμο πολιτεία πού ὑπαγορεύουν οἱ ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί τότε ἐρευνήση τόν ἑαυτό του, θά τόν βρῆ ἐντελῶς ἀσθενῆ καί μή ἔχοντα δυνάμεις νά φθάση στό ὕψος τῶν ἐντολῶν, ἀλλά καί πολύ πτωχό καί ἀνάξιο γιά τήν ὑποδοχή τοῦ Θεοῦ. Βλέποντας αὐτά «πενθήσει πάντως πένθος τό ὄντως μακαριώτατον». Καρπός τοῦ πένθους εἶναι ἡ παράκληση ἡ ὁποία «ἀρραβών ἐστι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν».

Ἔτσι τό πένθος καί ἡ παράκληση εἶναι καρπός τῆς πτωχείας τοῦ πνεύματος πού εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη. Ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, «ὅπου ταπείνωσις, ἀψευδής, ἐκεῖ καί ταπεινοφροσύνης βυθός· καί ὅπου ταπεινοφροσύνη, ἐκεῖ καί ἐλλάμψεις τοῦ Πνεύματος. Ὅπου δέ ἐλλάμψεις τοῦ Πνεύματος ἐκεῖ φωτοχυσία Θεοῦ καί Θεός ἐν σοφίᾳ καί γνώσει τῶν μυστηρίων αὐτοῦ. Ἔνθα δέ ταῦτα, ἐκεῖ βασιλεία οὐρανῶν καί βασιλείας ἐπίγνωσις καί οἱ ἀποκεκρυμμένοι θησαυροί τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, ἐν οἷς καί ἡ φανέρωσις, ἔστι τῆς πτωχείας τῆς πνευματικῆς. Ὅπου δέ πτωχείας πνευματικῆς αἴσθησις, ἐκεῖ καί τό χαρμόσυνον πένθος, ἐκεῖ καί τά ἀενάως ρέοντα δάκρυα, τά τήν φιλοῦσαν ταῦτα ψυχήν ἐκκαθαίροντα καί τελείως αὐτήν ἀπεργαζόμενα φωτεινοτάτην».

Ἔτσι, ἀπό τήν πνευματική πτωχεία ἔρχεται τό πένθος καί τά δάκρυα, τά ὁποῖα αὐξάνουν τήν ταπείνωση καί ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾶ ἐμπειρική γνώση τῆς παρακλήσεως καί τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Οἱ δυό πρῶτοι Μακαρισμοί εἶναι ἡ βάση τῆς πνευματικῆς ζωῆς, γιατί ἀπό ἐκεῖ προέρχονται ὅλες οἱ ἄλλες πνευματικές καταστάσεις, δηλαδή ἡ βίωση τῶν ἐλλάμψεων τῶν ἐνεργειῶν τῆς θείας Χάριτος. Ὁπότε ὅλοι οἱ ἑπόμενοι Μακαρισμοί τοῦ Χριστοῦ εἶναι συνέπεια καί συνέχεια τῶν δυό πρώτων Μακαρισμῶν.

Αὐτό σημαίνει ὅτι ἀπό τήν πνευματική πτωχεία καί τά δάκρυα, πού προχέονται ἀενάως, ἡ ψυχή ἀποσβενύει καί καθαρίζει τό θυμικό της μέρος, «πραεῖα καί ἀκίνητος ὅλη πρός ὀργήν γίνεται», ὁπότε βιώνει τόν Μακαρισμό, «Μακάριοι οἱ

πραεῖς ὅτι αὐτοί κληρονομήσουσι τήν γῆν»• πεινᾶ καί διψᾶ γιά νά μάθη τά δικαιώματα τοῦ Θεοῦ στήν ζωή της, καί ἔτσι βιώνει τόν Μακαρισμό, «Μακάριοι οἱ πεινῶντες καί διψῶντες τήν δικαιοσύνην ὅτι αὐτοί χορτασθήσονται»• γίνεται ἐλεήμων καί συμπαθής πρός ὅλους καί ἔτσι ἐφαρμόζει τόν Μακαρισμό, «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοί ἐλεηθήσονται»• καθαρίζει τήν καρδιά καί βλέπει τήν ἄκτιστη δόξα τοῦ Θεοῦ, κατά τόν Μακαρισμό «Μακάριοι οἱ καθαροί τῇ καρδίᾳ ὅτι αὐτοί τόν Θεόν ὄψονται».

Ἔπειτα, ὅσοι ζοῦν αὐτές τίς καταστάσεις γίνονται εἰρηνοποιοί, καί ὀνομάζονται υἱοί τοῦ Ὑψίστου, ὁπότε βιώνουν τόν Μακαρισμό, «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί ὅτι αὐτοί υἱοί Θεοῦ κληθήσονται», καί φυσικό ἐπακόλουθο εἶναι ὁ διωγμός ἕνεκεν τοῦ Θεοῦ. Ἀφοῦ γνωρίζει τόν Θεό καί ἀγαπᾶ τόν Θεό, στήν συνέχεια ὑπομένει «πάντα πόνον καί πᾶσαν θλῖψιν δι᾽ αὐτόν», ὑπομένει τίς ὕβρεις, τίς λοιδορίες καί τίς στενοχωρίες, τούς διωγμούς καί ὅλα τά πονηρά ρήματα ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος Αὐτοῦ, καί ἀκόμη μέ μεγάλη χαρά ὑπομένει ὅλες τίς ἀδικίες, διότι ἀξιώθηκε νά ἀτιμασθῆ ὑπέρ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ. Καί μέ αὐτόν τόν τρόπο βιώνει καί τόν τελευταῖο Μακαρισμό πού εἶναι «Μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καί διώξωσι καί εἴπωσι πᾶν πονηρόν ρῆμα καθ᾽ ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. χαίρετε καί ἀγαλλιᾶσθε ὅτι ὁ μισθός ὑμῶν πολύς ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

4. Ἡ πορεία στήν πνευματική ζωή

Ὅπως εἴδαμε προηγουμένως, ἀλλά καί ὅπως ἀναλύει στήν συνέχεια τῆς Κατηχήσεώς του ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, ὑπάρχει μιά σειρά στήν πνευματική ζωή. Ἄλλωστε, ἡ πνευματική ζωή δέν εἶναι ἀφηρημένη καί στοχαστική κατάσταση, ἀλλά ἔχει συγκεκριμένους πνευματικούς σταθμούς. Καί ὅπως στήν ἀνθρώπινη γνώση ὑπάρχει μιά πρόοδος, ἀνάλογα μέ τά διάφορα στάδια, τό ἴδιο συμβαίνει καί στήν πνευματική ζωή.

Ἀρχή καί θεμέλιο τῆς πνευματικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ταπείνωση, ἔπειτα εἶναι «τό πένθος καί ἡ τῶν δακρύων πηγή». Διά τῶν δακρύων καθαρίζεται ἡ ψυχή καί ἐκδιώκονται οἱ δαίμονες. Γι᾽ αὐτό ὁ ἅγιος Συμεών λέγει: «Ὦ δάκρυα, τά ἐκ θείας ἐλλάμμεως βλύζοντα καί αὐτόν τόν οὐρανόν διανοίγοντα καί προξενοῦντά μοι θείαν παράκλησιν».

Σέ ἄλλο λόγο του ὁ ἅγιος Συμεών λέγει ὅτι τά δάκρυα εἶναι σημεῖο ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Γιατί, ὅπως τό βρέφος ὅταν ἐξέρχεται ἀπό τήν κοιλία τῆς μητέρας του, τό πρῶτο πού κάνει εἶναι νά κλαίη καί μέ αὐτό δείχνει ὅτι εἶναι ζωντανό, ἔτσι καί ὁ Χριστιανός ὅταν κλαίη ἀπό τήν αἴσθηση τῆς πνευματικῆς του πτωχείας, πράγμα τό ὁποῖο σημαίνει ὅτι ἐμπνέεται ἀπό τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ, αὐτό εἶναι σημεῖο ἀναγεννήσεώς του καί ἀπόδειξη ὅτι ἀρχίζει νά εἰσέρχεται σέ νέο κόσμο, σέ νέα ζωή. Δέν εἰσέρχεται ἁπλῶς σέ νέα ζωή, ἀλλά ὁ ἴδιος ζῆ κατά Θεόν. Γιατί, πραγματικά,

«ὅπου δακρύων πληθύς μετά γνώσεως ἀληθοῦς, ἐκεῖ καί θείου φωτός αὔγασις. Ὅπου δέ φωτός αὐγή, πάντων ἐκεῖ τῶν καλῶν χορηγία καί ἡ σφραγίς τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐμπεφυτευμένη ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐξ οὗ καί πάντες οἱ καρποί τῆς ζωῆς».

Βλέπουμε ἐδῶ τήν μεγάλη ἀξία τῶν δακρύων πού εἶναι στενά συνδεδεμένα μέ τό κατά Θεόν πένθος. Ἀλλά τά δάκρυα γιά νά εἶναι εὐλογημένα καί νά προξενοῦν ὠφέλεια στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νά εἶναι «δάκρυα μετά γνώσεως ἀληθοῦς», ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Συμεών. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὑπάρχουν πολλά εἴδη δακρύων, ἤτοι δάκρυα συναισθηματικά, ἐγωϊστικά, διαβολικά κλπ. Μόνο τά δάκρυα τά ὁποῖα προέρχονται ἀπό τό ἀληθινό πένθος εἶναι ἀληθινά, εὐλογημένα ἀπό τόν Θεό καί πρόξενα πολλῶν ἀγαθῶν, ὅπως περιγράφονται ἐδῶ ἀπό τόν ἅγιο Συμεών.

Ἀπό τά «μετά γνώσεως ἀληθοῦς» δάκρυα ἔρχονται ὅλοι οἱ καρποί τῆς ζωῆς, πού εἶναι οἱ ἑπόμενοι Μακαρισμοί τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή ἡ πραότης, ἡ εἰρήνη, ἡ ἐλεημοσύνη, ἡ συμπάθεια, ἡ χρηστότης, ἡ ἀγαθωσύνη, ἡ πίστη, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἀγάπη πρός τούς ἐχθρούς καί ἡ προσευχή ὑπέρ αὐτῶν, τό νά χαιρόμαστε στούς πειρασμούς, τό νά καυχόμαστε στίς θλίψεις, τό νά θεωροῦμε τά πταίσματα τῶν ἄλλων ὡς δικά μας πταίσματα καί νά κλαῖμε ὑπέρ αὐτῶν, τό νά θέτουμε τήν ψυχή μας ὑπέρ τῶν ἀδελφῶν καί προθύμως νά δεχόμαστε τόν θάνατο ὑπέρ αὐτῶν.

Φαίνεται ἐδῶ καθαρά ὅτι ἀπό τήν ταπείνωση καί τό κατά Θεόν πένθος πού φανερώνεται διά τῶν δακρύων προέρχονται ὅλοι οἱ καρποί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅλα τά σημεῖα τῆς ἀναγεννηθείσης ζωῆς.

5. Ἡ ἐξέταση ἄν σφραγισθήκαμε

Ἀφοῦ ἀνέλυσε ὅλα αὐτά ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, στήν συνέχεια προτρέπει τούς ἀκροατές του νά ἐξετάσουν ἄν ἔχουν σφραγισθῆ ὑπό τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Γιατί ἡ βίωση τῶν Μακαρισμῶν στήν ζωή μας εἶναι ἀπόδειξη ὅτι ἔχουμε σφραγισθῆ ἀπό τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ. «Ἀκριβῶς ἑαυτούς ἐξετάσωμεν καί καταμάθωμεν τάς ψυχάς ἡμῶν, εἰ ἐν ἡμῖν ἐστιν αὕτη ἡ σφραγίς. Ἐπιγνωσώμεθα εἰ ἐν ἡμῖν ὁ Χριστός ἐστιν, ἐκ τῶν εἰρημένων σημείων». Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά μας, πού συνδέεται μέ τήν πνευματική σφράγιση, δέν εἶναι ἀφηρημένη καί συναισθηματική κατάσταση, ἀλλά εἶναι γεγονός πού γίνεται φανερό, ὅπως εἴδαμε προηγουμένως.

Γνωρίζουμε ὅτι ὑπάρχει ἡ σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά μας, ἐάν μέσα μας ζοῦμε τό πῦρ διά τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ καί ἐάν βλέπουμε τό Φῶς τοῦ Θεοῦ. Ἀντίθετα, ἐάν νομίζουμε ὅτι λάβαμε τήν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά ἀφ᾽ ἑνός μέν δέν γνωρίζουμε τά σημεῖα πού ἀναφέραμε προηγουμένως, ἀφ᾽ ἑτέρου δέ μέσα μας ζῆ ὁ κόσμος τῶν παθῶν, τότε «ὄντως ἐλεεινοί καί πανάθλιοι καί αὐτῆς τῆς αἰωνίου ζωῆς καί τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἀλλότριοι ἐσμέν, μηκέτι ἐν ἑαυτοῖς κτησάμενοι τόν Χριστόν, ἀλλά καί τόν κόσμον ζῶντα ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντες ὡς ἐν αὐτῷ ζῶντες, καί

φρονοῦντες τά γήϊνα». Καί ὄχι μόνον μέσα μας δέν κατοικεῖ ὁ Χριστός, ἀλλά διακατεχόμενοι ἀπό τά πάθη, ἔστω κι ἄν εἴμαστε βαπτισμένοι, εἴμαστε ἐχθροί τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος πού διακατέχεται ἀπό τίς ἀντίθετες καταστάσεις πού καθορίζουν οἱ Μακαρισμοί τοῦ Χριστοῦ αὐτός «ἐχθρός ἐστιν ἄντικρυς τοῦ Θεοῦ· ἔχθρα γάρ ἐστιν εἰς Θεόν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια».

Ἔτσι ἐκεῖνος πού ἀγαπᾶ τήν δόξα τῶν ἀνθρώπων, πού διακατέχεται ἀπό τό πάθος τοῦ πλούτου καί ἀσχολεῖται μέ τήν ἱκανοποίηση τῶν ἡδονῶν τῆς σαρκός, δέν εἶναι δυνατόν νά εἶναι ταπεινός, νά ἔχη πένθος, νά εἶναι συμπαθής πρός τούς ἄλλους, νά εἶναι καθαρός στήν καρδιά καί νά εἶναι εἰρηνοποιός. Μάλιστα γράφει ὁ ἅγιος Συμεών ὁ νέος Θεολόγος ὅτι, ὅποιος παραβαίνει τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί πολεμᾶ τόν Θεό «οὗτος κἂν εἰρηνεύειν ἅπαντας πρός ἀλλήλους ποιῇ, ἐχθρός ἐστι τοῦ Θεοῦ, ἐπειδή οὐδέ αὐτούς, οὕς εἰρηνεύειν πρός ἀλλήλους ποιεῖ, ὡς ἀρέσκει τῷ Θεῷ ποιεῖ τοῦτο. Ἐχθρός γάρ αὐτός πρῶτος ὢν ἑαυτοῦ καί τοῦ Θεοῦ, ἐχθροί καθεστήκασιν αὐτοῦ καί οἱ διά τῶν τοιούτων εἰρηνεύοντες».

Αὐτός ὁ λόγος τοῦ ἁγίου Συμεών εἶναι ἐκφραστικότατος, γιατί δείχνει ὅτι καί αὐτή ἀκόμη ἡ συμφιλίωση μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ὅταν δέν γίνεται κατά Θεόν καί κατά τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἔχθρα πρός τόν Θεό.

Ἡ σφράγιση ὑπό τοῦ Χριστοῦ συνδέεται στενότατα μέ τόν φωτισμό τοῦ νοῦ. Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει φωτισμένο νοῦ ἔχει τήν σφραγίδα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέσα του. Ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου πού βιώνει τούς Μακαρισμούς τοῦ Χριστοῦ «ὁρᾷ ξένα τινά θεάματα καί ὅλος φωτίζεται καί φωτοειδής γίνεται... αὐτός μέν γάρ ὁ νοῦς φῶς ἐστι καί βλέπει τά πάντα φῶς, καί τό φῶς ζῶν ἐστι καί ζωήν τῷ ὁρῶντι παρέχει».

Ἀπό αὐτά φαίνεται καθαρά τί εἶναι τό σφράγισμα τοῦ Χριστοῦ γιά τό ὁποῖο κάνει λόγο ἡ Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου, καί ὅτι δέν σφραγίζει μόνον τό θηρίον «τό ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς», ἀλλά καί τό Ἀρνίον τῆς Ἀποκαλύψεως, ὁ Χριστός, καί ὅσοι σφραγίζονται ἀπό τόν Χριστό ζοῦν μαζί Του αἰωνίως.

Θά ἤθελα νά ἐπαναλάβω τήν προτροπή τοῦ ἁγίου Συμεών: «Ὅσοι τοίνυν ἀσφράγιστοι, δράμετε· ὅσοι ἀσημείωτοι, σπεύσατε τῷ σημείῳ σημειωθῆναι τοῦ Πνεύματος». Θά πρέπει νά σφραγισθοῦμε μέ τήν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ. Σ᾽ αὐτό τό γεγονός ἀποβλέπει ὅλη ἡ Χριστιανική ζωή. Καί ἐπειδή αὐτή ἡ σφράγιση τῆς καρδίας εἶναι στήν πραγματικότητα ὁ φωτισμός τοῦ νοῦ, γι᾽ αὐτό πρέπει νά ἀγωνιζόμαστε νά ἀποκτήσουμε φωτισμένο νοῦ. Ὁ δρόμος καί ὁ τρόπος τοῦ φωτισμοῦ τοῦ νοῦ καί τῆς σφραγίσεως ὑπό τῆς σφραγίδος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ δρόμος τῆς τηρήσεως τῶν Μακαρισμῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ἑπομένως, ὅσοι σφραγίζονται ὑπό τοῦ Χριστοῦ, αὐτοί θά ἀποφύγουν τόν ἀντίχριστο, δέν θά φοβοῦνται τόν θάνατο, ὁ ἀντίχριστος δέν θά ἔχη καμμία ἐξουσία πάνω τους

καί θά εἶναι ἐλεύθεροι Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτοί θά διακρίνουν τίς ἐνέργειες τοῦ ἀντιχρίστου ἀπό τίς ἐνέργειες τοῦ Χριστοῦ καί αὐτοί θά στέκονται μετά τοῦ Ἀρνίου τῆς Ἀποκαλύψεως, μετέχοντες τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

(Πηγή: parembasis.gr*)*